

دانشگاه علوم پزشکی شیراز
مرکز آموزشی درمانی چشم پزشکی پوستچی

قوز قرنيه (کراتوکونوس)

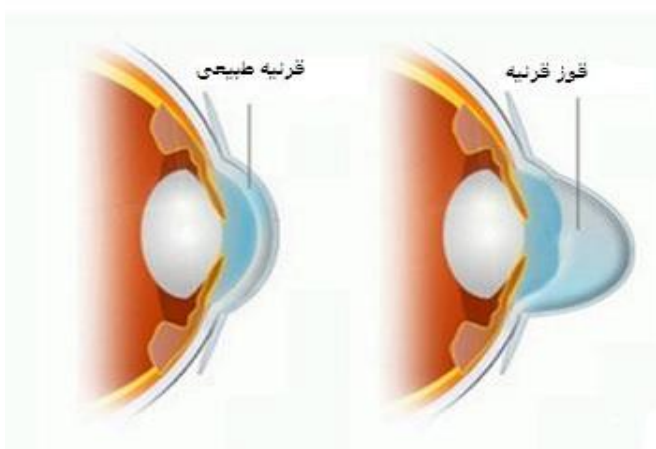

سیده سارا شریفی
کارشناس ارشد پرستاری
بهار ۱۴۰۲

قوز قرنيه چیست؟

قرنيه طبيعى منظم و كروى شكل است. اما زمانى كه چشم مبتلا به كراتوكونوس باشد، با بيرون زدگى قرنيه، نازك شدن آن و ايجاد شكل مخروطى، به تدريج شكل قرنيه تغيير پيدا مى كند. به علت تغيير شكل ايجاد شده، اين وضعيت قوز قرنيه خوانده مى شود. تغيير شكل قرنيه كه به دليل كراتوكونوس به وجود مى آيد، منجر به انحراف ديد پيشرونده اى مى شود كه معمولا با افزايش ميوپى (نزديك بينى) و آستيگماتيسم نامنظم همراه است. اين بيمارى مى تواند در يك يا در هر دو چشم به وجود آيد. علائم اين بيمارى ده تا بيست سال بعد از ابتلا، بدتر و شديدتر مى شود.

تصوير ۱- قرنيه طبيعى و قرنيه مبتلا به كراتوكونوس

قوز قرنيه غالبا نوجوانان و افراد در سالهاى ابتداى جوانى را مبتلا مى سازد. با اين حال مواردى از ابتلاى افراد ۴۰ تا ۵۰ ساله نيز گزارش شده است. افراد هر نژاد، در هر دو جنس، و ساكن هر نقطه از جهان و در هر طبقه اجتماعى مى توانند مبتلا به قوز قرنيه شوند.

علل وعوامل ايجاد كننده قوز قرنيه:

۱- عوامل ژنتيكي

۲- تابش بيش از حد اشعه فرابنفش خورشيد

۳- ماليدن بيش از حد چشمها

۴- تحريك مزمن چشم

۵- استفاده از لنز تماسى با سايز نامناسب

۶- صدمه به چشم

وضوح مشاهده تصاویر توسط چشم سالم (سمت راست) و چشم مبتلا به قوز قرنيه (سمت چپ)

۳- پیوند قرنیه (Corneal Transplantation):

تقریباً ۲۵ درصد از بیماران مبتلا به کراتوکونوس به مراحل پیشرفته بیماری می‌رسند و نیاز به پیوند قرنیه پیدا می‌کنند. فرایند بهبودی پس از جراحی پیوند قرنیه تقریباً یک سال یا بیشتر به طول می‌انجامد. در این مدت بیمار بایستی چند مرتبه توسط چشم پزشک ویزیت شود. اکثر بیماران پس از پیوند قرنیه، هنوز نیاز به استفاده از عینک یا لنزهای تماسی دارند.

۴- روش کاشت رینگ داخل قرنیه (Implantation of intracorneal ring segments):

پیشرفته‌ترین گزینه درمانی موجود برای کراتوکونوس می‌باشد و در موارد بسیار پیشرفته قوز قرنیه مورد استفاده قرار می‌گیرد.

قوز قرنیه شامل پنج مرحله پیشرفت است که درمان فرد به این بستگی دارد که در کدام مرحله پیشرفت از بیماری باشد.

این مراحل عبارتند از:

مرحله پیش از قوز قرنیه، مرحله خفیف بیماری، مرحله پیشرفت متوسط بیماری، مرحله پیشرفت شدید و مرحله آخر که در آن پیشرفت بیماری به حدی می‌رسد که باید جراحی پیوند قرنیه انجام شود.

کراتوکونوس چگونه درمان می‌شود؟

با توجه به مراحل پیشرفت بیماری، گزینه‌های درمانی مختلفی وجود دارد که در زیر به ترتیب به آنها می‌پردازیم.

۱- عینک:

در مراحل اولیه کراتوکونوس، میوپی (نزدیک بینی) و آستیگماتیسم به کمک عینک به خوبی اصلاح می‌شود.

۲- لنزهای تماسی:

زمانی که کراتوکونوس پیشرفت می‌کند، شکل قرنیه می‌تواند بسیار نامنظم شود و در این وضعیت عینک دیگر نمی‌تواند دید مناسب را برای شخص فراهم آورد. در این مرحله از بیماری، لنزهای تماسی خاصی توسط چشم پزشک تجویز و توصیه می‌شوند.

علائم و عوارض کراتوکونوس (قوز قرنیه) کدامند؟

۱- نخستین نشانه قوز قرنیه تاری دید (در فاصله نزدیک یا دور) است که به دلیل ایجاد تغییرات در شکل قرنیه به

دنبال میوپی (نزدیک بینی) یا آستیگماتیسم نامنظم ناشی از کراتوکونوس به وجود می‌آید.

۲- در مراحل ابتدایی قوز قرنیه، معمولاً دید به کمک عینک به خوبی اصلاح می‌شود. با پیشرفت قوز قرنیه و افزایش مشکل انکساری، ممکن است نیاز باشد که شماره عینک مرتباً تغییر کند.

۳- حساسیت به نور

۴- افزایش مکرر شماره چشم (عینک)

۵- دوبینی

۶- حساسیت به نور (فتوفوبیا)

تشخیص:

این بیماری از طریق معاینه چشم و گرفتن عکس قرنیه قابل تشخیص است.